

Obsah

ÚVOD	13
Základní složky živé hmoty a léčiva od nich odvozená	20
I. BIOGENNÍ PRVKY	20
1. Prvky obsažené ve větším množství	21
2. Prvky obsažené v malém množství	24
3. Prvky obsažené v nepatrném množství	27
4. Radioaktivní izotopy biogenních prvků	28
a) Přirozená radioaktivita	28
b) Umělá radioaktivita	30
c) Radioaktivní izotopy	31
d) Využití radioaktivních izotopů ve zdravotnictví	33
II. BÍLKOVINY	37
1. Aminokyseliny	38
a) Aminokyseliny alifatické	40
b) Aminokyseliny cyklické	43
2. Histamin a antihistaminika	46
3. Peptidová vazba — peptidy	47
4. Vlastnosti bílkovin	48
5. Rozdělení a použití bílkovin	50
a) Bílkoviny jednoduché	50
Bílkoviny krevní plazmy	52
b) Bílkoviny složené (proteidy)	56
c) Bílkoviny pozměněné	57
Použití štěpných produktů bílkovin ve farmacii	58

III. LIPIDY	58
1. Lipidy jednoduché	59
a) Tuky	59
Kyseliny obsažené v tucích	59
Získávání tuků	61
Vlastnosti tuků	61
Hydrolýza tuků	63
Hodnocení tuků	63
Použití tuků ve farmacii	65
Mýdla	65
Náplasti	66
b) Vosky	67
2. Lipidy složené	68
Fosfolipidy	68
Lecitiny	69
Kefaliny	72
3. Steroidní sloučeniny	72
a) Steroidy	72
b) Steroly	75
c) Žlučové kyseliny	76
IV. SACHARIDY	77
1. Sacharidy jednoduché — monosacharidy	79
Pentózy	84
Hexózy	86
Aldohexózy	87
Ketohexózy	90
2. Sacharidy složené	92
a) Oligosacharidy	92
Disacharidy	93
Trisacharidy	96
b) Polysacharidy	96
c) Heteroglykosidy	103
Umělá sladidla	104
V. BIODKATALYZÁTORY	105
1. Vitamíny	105
a) Vitamíny rozpustné v tucích	107
b) Vitamíny rozpustné ve vodě	112
2. Hormony	125
a) Hormony fenolické	126
Sympatomimetika	127

Antityreoidální látky	130
b) Hormony steroidní	130
Hormony pohlavní	131
Antifertilní prostředky	135
Kortikoidy	138
Anabolické steroidy	141
c) Hormony bílkovinné (proteohormony)	142
Hormony hypofýzy	142
Hormony placenty	145
Hormony pankreatu	145
3. Enzymy	147
Oxidoreduktázy	150
Transferázy	151
Hydrolázy	151
Lyázy	154
Izomerázy	155
Łigázy	155
Léčiva izolovaná z rostlin a jejich syntetické obdobky	156
I. ALKALOIDY	156
1. Alkaloidy založené na pyridinu	157
2. Alkaloidy založené na indolu a amidazolu	158
3. Alkaloidy založené na tropinu	162
Místní anestetika	164
4. Alkaloidy založené na chinolinu	170
5. Alkaloidy založené na izochinolinu	172
Alkaloidy opia	172
6. Alkaloidy založené na fenantrenu	174
Deriváty morfinu a kodeinu	176
7. Skupina purinových alkaloidů	178
8. Námelové alkaloidy	182
9. Nezařazené alkaloidy	185
II. SRDEČNÍ GLYKOSIDY	186
1. Glykosidy náprstníku	189
a) Purpureaglykosidy	189
b) Lanatosidy	190
2. Glykosidy krutikvětu	193
III. TERPENY	196
1. Terpeny	196
a) Terpeny acyklické	196

b) Terpeny monocyklické	197
c) Terpeny bicyklické	199
Deriváty pinanu	199
Deriváty bornanu	200
2. Polyterpeny	203
Kaučuk	203
 Syntetická léčiva	207
 I. LÉČIVA S ÚČINKEM CELKOVĚ ANESTETICKÝM	207
1. Anestetika anorganická	208
2. Anestetika organická	209
a) Uhlovodíky	210
b) Halové deriváty uhlovodíků	212
c) Étery	215
d) Barbituráty	218
 II. LÉČIVA S ÚČINKEM SEDATIVNÍM A HYPNOTICKÝM	218
1. Bromidy	219
2. Alkoholy	220
3. Aldehydy	222
4. Deriváty močoviny	223
Ureidy alifatické	224
Ureidy cyklické	225
 III. ANTIEPILEPTIKA	231
 IV. PSYCHOFARMAKA	235
1. Neuroleptika	236
2. Antidepresíva	239
3. Psychoanaleptika	242
4. Psychodysleptika	243
 V. LÉČIVA S ANTIPYRETICKÝM A ANALGETICKÝM ÚČINKEM .	247
1. Deriváty chinolinu	248
2. Deriváty pyrazolu	249
3. Deriváty anilínu	252
4. Deriváty kyseliny salicylové	254
5. Analgetika morfinového typu	258

VI. ADSTRINGENCIA	259
1. Třísloviny	259
a) Třísloviny hydrolyzovatelné	260
b) Třísloviny nehydrolyzovatelné	263
2. Anorganická adstringencia	264
VII. DEZINFICIENCIA A ANTISEPTIKA	269
1. Sloučeniny uvolňující kyslík	270
2. Halogeny a látky uvolňující chlór nebo jód	272
3. Sloučeniny bóru	276
4. Sloučeniny těžkých kovů	277
5. Různé sloučeniny organické	282
a) Alkoholy a aldehydy	283
b) Fenoly	284
c) Dehydry a ichtamol	288
d) Kyseliny a estery	289
e) Invertní mýdla	292
f) Organická barviva	295
Insekticidy	297
VIII. LÉČIVA INFECTNÍCH ONEMOCNĚNÍ	300
1. Léčiva protozoálních onemocnění	303
Antimalarika	303
Chemoterapeutika trichomonádocidní	305
Chemoterapeutika amébicidní	305
2. Chemoterapeutika antibakteriální	306
a) Sulfonamidy	306
b) Tuberkulostatika	313
c) Antibiotika	316
Antibiotika základní	319
Antibiotika pro speciální indikace	325
Antimykotika	327
IX. CHEMOTERAPEUTIKA NÁDOROVÉHO BUJENÍ	328
X. PROSTŘEDKY ANTIPARAZITÁRNÍ	333
XI. LÉČIVA TRÁVICÍHO TRAKTU	336
1. Acida a antacida	336
a) Acida	337
b) Antacida	338
2. Adsorbencia	341

3. Projímadla	342
a) Projímadla zvětšující obsah střevní	342
b) Projímadla změkčující obsah střevní	344
c) Projímadla působící dráždivě	345
4. Diureтика	348
a) Diureтика rtuťová	349
b) Diureтика sulfonamidová	350
c) Diureтика xantinová	351
d) Ostatní diureтика	351
XII. DIAGNOSTICKÉ PROSTŘEDKY	353
Význam názvů běžných skupinových označení léků a léčivých přípravků	357
Věcný seznam	361